

Industrivärden

Aktiebolaget Industrivärden
Kungsträdgårdsgatan 16
11147 Stockholm

Tmc Design/Högbergs Tryckeri AB, Stockholm 1978

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Valda av bolagsstämman:
Teknologie doktor Tore Browaldh, *ordförande*
Direktör Sven Häggqvist, *vice ordförande*
Byggmästare John Mattson
Direktör Stig Ramel
Direktör Bo Rydin
Försäkringsdirektör Olof Wirström
Förordnad av Kungl Maj:t:
Riksdagsledamot Arne Gadd

Suppleanter

Vald av bolagsstämman:
Direktör Per Lindberg, *verkställande direktör*
Förordnad av Kungl. Maj:t:
Generaldirektör Sven Moberg

Revisorer

Aukt. revisor Tore Henckel
Försäkringsdirektör Torsten Lilliestierna

Suppleanter

Aukt. revisor Carl Henrik Witt
Aukt. revisor Carl-Göran Herrmann

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls måndagen den 5 juni 1978 kl 17.00 på Handelsbankens huvudkontor, Föreläsningssalen, Kungsträdgårdsgatan 2, Stockholm.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall anmäla sig till styrelsen under adress AB Industrivärden, Kungsträdgårdsgatan 16, 111 47 Stockholm, eller per tel 08/23 78 30 senast kl 15.00 fredagen den 2 juni.

Aktieägare som önskar delta i förhandlingarna på stämman måste även vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 26 maj 1978.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier skall senast fredagen den 26 maj 1978 tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos VPC för att äga rätt att delta i förhandlingarna på stämman.

Utdelning

Av bolagsstämman beslutad utdelning kommer att genom Värdepapperscentralen VPC AB utbetalas till de aktieägare, som på avstämningsdagen är införda i bolagets aktiebok. Utdelningen beräknas komma att utgå från Värdepapperscentralen VPC AB den 14 juni 1978, förutsatt att bolagsstämman fastställer styrelsens förslag att den 7 juni skall vara avstämningsdag.

Ägare av gammalt aktiebrev kan ej erhålla utdelning förrän han avlämnat aktiebrevet för utbyte mot nytt brev och blivit införd i den av VPC förda aktieboken.

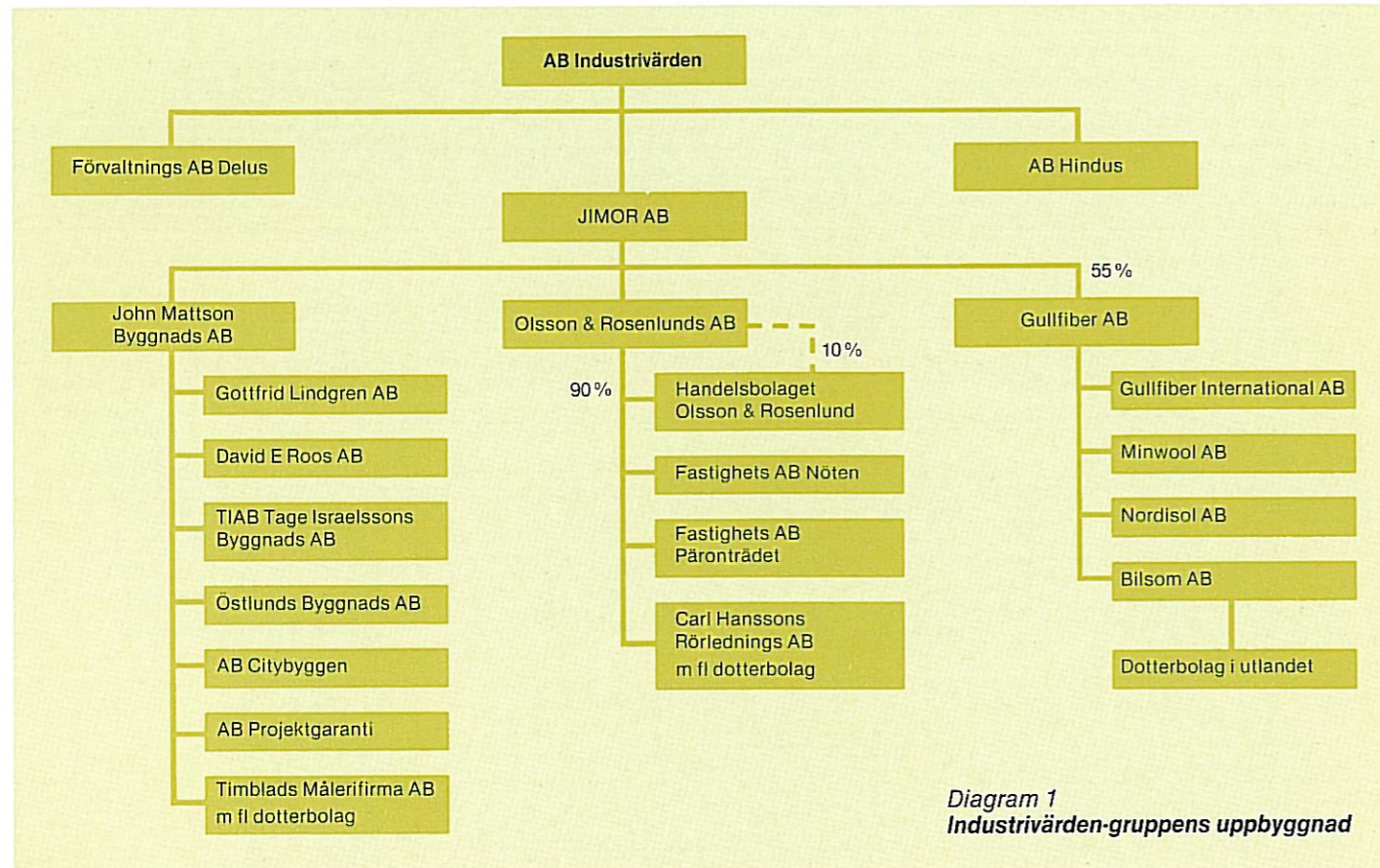
Adressändring

Aktieägare som har ändrat adress bör omgående anmäla detta till VPC.

Årsredovisning
och
revisionsberättelse
för
Aktiebolaget
Industrivärden

2	Översikt
2	Industrivärden-gruppens uppbyggnad
3	Årsredovisning enligt nya aktiebolagslagen
3	Det viktigaste under 1977
4	Fem års utveckling
5	Ekonomisk bakgrund
5	Konjunkturutvecklingen
6	Aktiemarknaden
8	Förvaltningsberättelse
8	Aktieförvaltningen
11	Moderbolagets resultat- och balansräkningar samt finansieringsanalys
14	John Mattson-koncernen
16	Olsson & Rosenlund-koncernen
18	Gullfiber-koncernen
20	JIMOR AB
21	Industrivärden-gruppens koncernredovisning
21	Prognos för 1978
22	Förslag till vinstdisposition
23	Koncernens resultat- och balansräkningar samt finansieringsanalys
28	Revisionsberättelse

Förändringar i koncernen

Moderbolaget sålde under 1977 sitt aktieinnehav i Gullfiber AB till JIMOR AB.

Olsson & Rosenlunds AB:s ställning som moderbolag i OR-koncernen har blivit klarare markerad genom förvärv från JIMOR av de bolag, som enligt tidigare praxis redovisats som en del av OR-företagens rörelse men ej formellt ingått i OR-koncernen. Olsson & Rosenlunds AB har från JIMOR även förvärvat 89% av Handelsbolaget Olsson & Rosenlund. Handelsbolaget ägs därefter till 90% av Olsson & Rosenlunds AB och till 10% av JIMOR.

Samtliga företag i Industrivärden-gruppen är helägda med undantag av Gullfiber AB (med dotterbolag), som ägs till 55%.

Industrivärdens aktieägare

Industrivärdens aktiekapital är 156 mkr, uppdelat på 3.120.000 aktier med ett nominellt värde av 50 kr per aktie.

Industrivärden har drygt 16.000 aktieägare. Endast ca 200 av dessa äger mer än 1.000 aktier. De mindre aktieägarna är alltså till antalet i stor majoritet. De äger tillsammans närmare 45% av aktiekapitalet. Ingen aktieägare äger mer än drygt 5% av aktiekapitalet. De största aktieägarna är försäkringsbolag och pensionsstiftelser, dvs institutioner som i sin tur representerar ett stort antal enskilda människor. De största aktieägarna är:

Trygg-Hansa-koncernen	5,3%
Handelsbankens pensionsstiftelser	5,1%
Skandia-koncernen	5,0%
Fövaltnings AB Aeolus	4,2%
Investment AB Promotion	4,0%
SPP	3,6%
Beijerinvest	3,5%

Påminnelse till innehavare av konvertibla obligationer

Ränta på Industrivärdens 8% konverteringslån 1977/87 utbetalas årligen den 31 mars. Obligationsinnehavarna erinras om att räntan, till skillnad från aktieutdelningen, ej utbetalas via VPC-systemet. För erhållande av ränta måste aktuell räntekupong presenteras för inlösen i bank.

Årsredovisning enligt den nya aktiebolagslagen

Årsredovisningen för 1977 har upprättats enligt den nya aktiebolagslagens bestämmelser. Dessa föreskriver bl a att i företagskombinationer, där koncernförhållande föreligger mellan de ingående bolagen, skall *koncernen* utgöra det centrala begreppet i årsredovisningen. Detta, i och för sig helt riktiga, synsätt får för ett investmentbolag som Industrivärden vissa konsekvenser, som bör uppmärksammas.

Den koncernredovisning, som nu framläggs (sid 21—27), kan vid första påseendet leda tankarna till en koncern, där byggnads- och byggmaterialrörelse samt fastighetsförvaltning är de huvudsakliga aktiviteterna. Genom de stora omsättningssiffror och balansvärden, som är förknippade med dessa delar av Industrivärden-gruppens rörelse, kommer den centrala verksamheten, aktieförvaltningen, i skymundan i koncernredovisningen.

De rörelsedrivande dotterbolagen har en stor och växande betydelse för Industrivärdens resultat och utveckling. Inte minst i dagsläget med lönsamhetsproblem för flera av bolagen i aktieportföljen är dotterbolagen med sina väl hävdade resultat en styrka för Industrivärden-gruppen. Detta förhållande får dock inte undanskymma att förvaltningen av aktieportföljen — med därav följande engagemang i de berörda bolagen — är den väsentligaste uppgiften för ett investmentbolag som Industrivärden.

I årsredovisningen för 1977 har därför liksom tidigare aktieförvaltningen behandlats utförligt. Verksamheten i de rörelsedrivande bolagen John Mattson Byggnads AB, Olsson & Rosenlunds AB, Gullfiber AB och JIMOR AB har likaså presenterats rätt ingående. Mindre vikt har däremot lagts vid redovisningen för Industrivärden-gruppen som helhet.

Det viktigaste under 1977

- 1977 blev ytterligare ett år med svag ekonomisk utveckling i Sverige. Även för aktiemarknaden blev året dystert; kursnivån sjönk från årsskifte till årsskifte med 16%. Industrivärden-aktien noterades dock till samma kurs vid årets slut som vid dess början.
- Aktieförvaltningens portfölj hade vid årets slut ett dagsvärde av 617 mkr. Värdet sjönk under året något mer än den allmänna kursnivån. Det bokförda värdet var 43% av dagsvärdet. Efter verksamhetsårets slut har praktiskt taget alla aktier i investmentbolaget Kilsunds AB förvärvats. Industrivärden ägde tidigare 39%.
- Industrivärden sålde under 1977 sin 50%-andel i Kundkredit AB för 22 mkr.
- Aktieförvaltningens resultat uppgick till 31,1 mkr, motsvarande 10 kr per aktie i Industrivärden.
- Av dotterbolagen uppnådde JM- och OR-koncernerna i stort sett oförändrade och Gullfiber-koncernen ett sämre resultat än 1976. Nedgången för Gullfiber berodde på nu övervunna produktionsproblem.
- Intressebolaget Kundkredit förbättrade sitt resultat.
- Dotter- och intressebolagen uppnådde tillsammans ett beräknat nettoresultat av 22,7 mkr, motsvarande 7:30 kr per aktie i Industrivärden.
- Styrelsens förslag till aktieutdelning för 1977 är 9:75 kr per aktie, en ökning med 5%.

Fem års utveckling

Moderbolaget	1973	1974	1975	1976	1977
<i>Resultat, mkr</i>					
Aktieutdelningar					
Dotterbolag	3,4	4,3	3,5	4,2	6,8
Andra bolag	18,9	22,9	27,6	30,9	30,2
Rörelseresultat	23,4	29,5	33,1	35,4	37,3
Realisationsvinster, netto	89,2	6,8	29,1	10,3	51,1
Nedskrivning av aktier	- 43,3	- 5,7	- 21,9	- 9,4	- 50,7
Moderbolagets årsvinst	62,9	29,6	36,0	35,8	36,5
Lämnad utdelning (för resp. år)	19,3	22,6	25,7	28,9	30,4 ¹
<i>Data per aktie, kr²</i>					
Beräknat nettoresultat (efter skatt) av aktieförvaltningen	6:20	7:60	9:20	10:00	10:00
Beräknat nettoresultat (efter skatt) av de rörelsedrivande bolagens verksamhet ³	6:00	4:10	5:90	7:50	7:30
Lämnad utdelning	6:20	7:25	8:25	9:25	9:75 ¹
<i>Substansvärde</i>					
Börsaktier	167	183	229	228	186
Aktier i dotter-, intresse- och övriga bolag	38	38	40	65	66
Likvida medel	14	10	9	1	21
Totalt	219	231	278	294	273
Börskurs 31 december	144	160	202	220	221
Börskurs i relation till substansvärde %	66	69	73	75	81

Koncernen	1973	1974	1975	1976	1977 ⁴
<i>Resultat, mkr</i>					
Intäkter resp. fakturerad försäljning i					
Aktieförvaltning				31,5	31,8
Fastighetsförvaltning				107,7	86,3
Industri-, handels- och byggnadsrörelse				1 844,2	1 957,8
Summa				1 983,4	2 075,9
Rörelseresultat efter avskrivningar				165,4	136,6
Resultat efter finansnetto		Siffror ej tillgängliga		105,9	80,0
Resultat före dispositioner och skatt				105,9	85,6
Resultat före skatt				63,6	72,3
Koncernens årsvinst				41,2	51,5
<i>Antal anställda (medeltal)</i>				6.290	6.400

¹ Enligt förslag

² Räknet på nuvarande antal aktier

³ Beräkningen redovisas på sid 21

⁴ Gullfiber ingår med endast 9 månader

Ekonomisk bakgrund

Konjunkturutvecklingen

1977 blev ytterligare ett år med svag ekonomisk utveckling i Sverige. Exporten låg kvar på 1976 års låga nivå. Eftersom världshandeln samtidigt steg med 5 %, fortsatte Sveriges andel i världsexporten att minska. På hemmamarknaden minskade den privata konsumtionen liksom näringslivets investeringar och bostadsbyggandet; den enda sektor som expanderade var kommunerna.

Samtidigt som efterfrågan sjönk tvingades industrin, bl.a. av likviditetsskäl, att börja avveckla de lager som byggts upp tidigare under lågkonjunkturen. Lageravvecklingen bidrog till att industriproduktionen minskade med ca 5 %. Även den samlade produktionen av varor och tjänster, bruttonationalprodukten, sjönk för första gången sedan andra världskriget. Nedgången blev 2,5 %. Den redovisade arbetslösheten kunde hållas vid låga siffror genom omfattande statliga stödåtgärder.

Genom den låga ekonomiska aktiviteten minskade importvolymen. Eftersom importpriserna steg mer än exportpriser-

na fortsatte dock handelsbalansen att försämrans. Underskottet i betalningsbalansen förstörades som följd av sjunkande sjöfartsintäkter och stigande utgifter för räntor, u-hjälp och turistresor. Underskottet täcktes genom upplåning utomlands, som även räckte till för en kraftig ökning av valutaservan.

Industrins kostnader fortsatte att stiga även om takten dämpades jämfört med de två närmast föregående åren. För att återställa konkurrenskraften hos de svenska företagen devalverades kronan i två etapper, med 6 resp. 10 %. Devalveringarna bidrog sannolikt till att exporten mot slutet av året ökade och att handelsbalansen svängde om från underskott till överskott.

Utvecklingen i vissa viktiga branscher

För *skogsindustrin* blev marknadsutvecklingen svagare än väntat. Exporten av trävaror sjönk till följd av lågt bostadsbyggande i Västeuropa och hård konkurrens från andra trävaruproducerande länder. Även på hemmamarknaden var

efterfrågan svag. Exporten av såväl massa som papper ökade något men låg fortfarande under 1974 års volymer. En stor del av massaexporten levererades från lager, vilket ledde till att produktion och kapacitetsutnyttjande sjönk ytterligare. Den hårda konkurrensen medförde att priserna på massa sänktes kraftigt, särskilt efter krondevalveringen i augusti. Lönsamheten fortsatte att försämrans och flertalet skogsindustrieföretag redovisade förluster.

Järn- och stålverkens marknadsförbättrades inte under 1977. Exportvolymen steg visserligen något, men på hemmamarknaden fortsatte efterfrågan att sjunka. En del av efterfrågan täcktes dessutom genom neddragning av producenternas och grossisternas lager. Produktionen av järn och stål minskade därför med ca 13 %. Exportpriserna, i svenska kronor räknat, låg som årsgenomsnitt något över 1976 års nivå. Flertalet stålproducerande företag fortsatte att redovisa förluster.

Även för *verkstadsindustrin* blev 1977 ett mycket svagt år. Exporten minskade för tredje året i följd och även leveran-

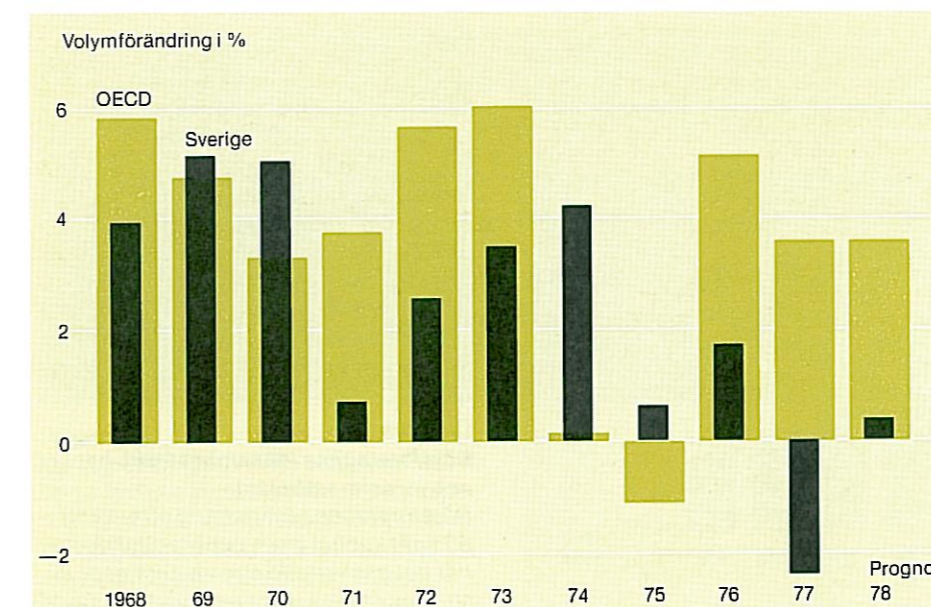

Diagram 2

Bruttonationalproduktens utveckling
Den ekonomiska tillväxten har varit långsammare i Sverige än i övriga industrinationer (de s k OECD-länderna) under den senaste tioårsperioden. Tillväxten har i genomsnitt varit ca 2,5 % per år i Sverige mot drygt 3,5 % inom hela OECD.

Vi klarade de första lågkonjunkturåren 1974 och 1975 relativt bra men har fått betala detta genom en mycket dålig utveckling under 1976 och 1977, som fortsätter även under 1978.

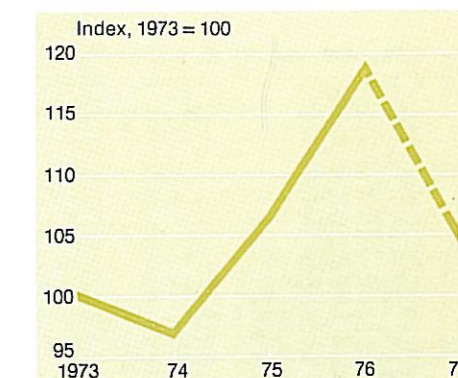

Diagram 3

Relativ lönekostnad per producerad enhet

Den svenska industrins konkurrenskraft försämrades i hög grad under 1975 och 1976. En stor del av förklaringen ligger i de snabbt stigande kostnaderna för arbetskraften (löner, sociala avgifter, arbetsgivaravgifter etc).

I förhållande till de 14 industrinationer, som är våra huvudkonkurrenter på världsmarknaden, steg den svenska arbetskraftskostnaden per producerad enhet med närmare 20 % under 1975 och 1976. Genom devalveringarna 1977 reducerades denna kostnadsnackdel till ca 5 %.

serna till hemmamarknaden sjönk efter att ha hållits uppe relativt väl tidigare under lågkonjunkturen. Följden blev en för verkstadsindustrin ovanligt kraftig produktionsminskning med 7 å 8%. Nedgången i exportvolymen var framför allt en följd av den kraftiga prisstegring som skett på de svenska verkstadsprodukterna sedan 1974. Verkstadsindustrin fortsatte således att förlora marknadsandelar. Först efter den senaste devalveringen har konkurrenskraften förbättrats.

Marknadsläget för *byggnadsindustrin* förblev svagt under 1977. Investeringarna i byggnader och anläggningar beräknas i fasta priser ha sjunkit med 3 å 4%, en nedgång för femte året i följd. Störst var nedgången för bostadsbyggandet (9%) och industrins byggnadsinvesteringar (15%). Volymen reparationer och underhållsarbeten ökade dock mycket kraftigt och medräknas dessa stannar nedgången i byggnadsverksamheten vid 1 å 2%. Marknadsläget innebar en fortsatt press på lönsamheten i byggnadsbranschen.

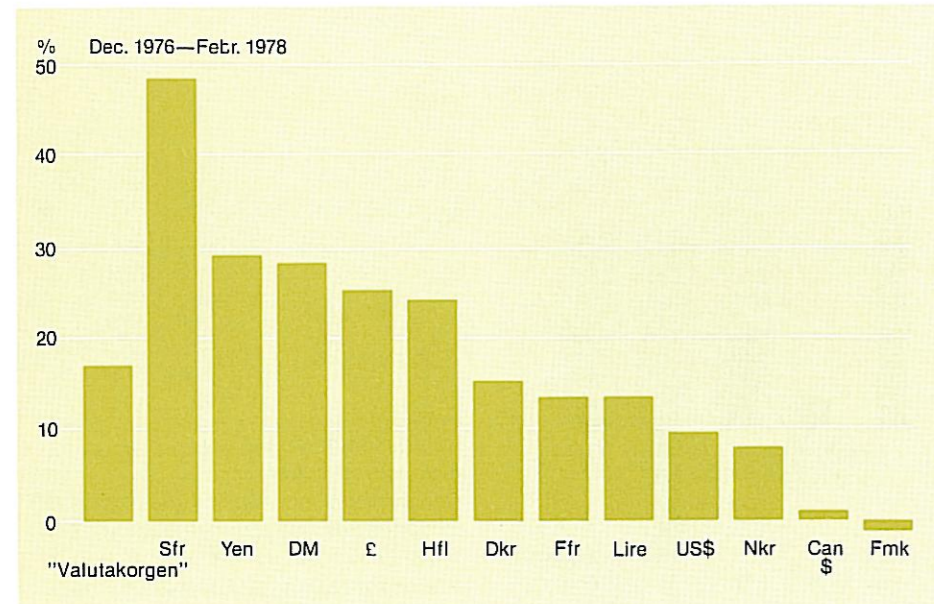

Diagram 4
Förändringar i valutakurser 1977
Den svenska kronan devalverades under 1977 med ca 16% gentemot det vägda medeltalet av valutorna i de länder, som är våra viktigaste handelspartners. Som en följd av kursrörelser även i de andra valutorna blev emellertid devalverings-effekten högst varierande.

Aktiemarknaden

Även för aktiemarknaden blev 1977 ett dystert år. Kursnivån sjönk från årsskifte till årsskifte med 16%. Alla branscher utom bankerna hade en negativ utveckling. Värst drabbades varuhus, skogsföretag och rederier. Investmentbolagens kursutveckling följde ungefär generalindex och nedgången blev 18%. Industrivärden-aktien noterades dock till samma kurs vid årets slut som vid dess början, ca 220 kr.

Generalindex steg t o m maj månad under intryck av jämförelsevis goda bokslut för 1976 och utdelningshöjningar i ett femtiotal börsbolag. Därefter följde en snabb och kraftig nedgång. I november låg kursnivån nästan 30% under toppen i mars. Svikna konjunkturförväntningar, de alltmer påträngande lönsamhets- och likviditetsproblemen inom stora delar av näringslivet samt den första konkursen i mannaminne för ett svenskt börsföretag var faktorer som gav näring åt pessimismen på aktiemarknaden. Sjunkande aktievärden i förening med en allt stramare kreditmarknad tvingade fram aktieförsäljningar som ytterligare pressade kurserna.

Kursen på sådana vitt spridda aktier som Volvo, Gränges och SKF praktiskt taget halverades under perioden januari—november.

De konvertibla skuldebrevslog under 1977 igenom på den svenska marknaden som ett instrument för företagets långfristiga finansiering. Industrivärden emitterade det första "moderna" konverteringslånet och följdes av ytterligare fem företag som tillsammans emitterade konverteringslån för 300 mkr. Nyemissionerna av aktier under 1977 uppgick likaså till 300 mkr mot 1.300 mkr år 1976.

Under den sista månaden 1977 skedde en återhämtning i aktiekurserna och denna har fortsatt under 1978. Sedan bottenläget i november har generalindex fram till slutet av mars stigit med närmare 25%. Den omsvängning som skett kan förklaras av att fjolårets nedgång i flera aktier blev större än vad som var sakligt motiverat men också av en känsla hos aktieplacerarna att det värsta måste vara över för den här gången. Devalveringen under 1977 har bidragit till att stärka konkurrenskraften hos både export- och hemmamarknadsföretag. Konjunkturläget inom våra viktigare exportländer kommer att vara rätt till-

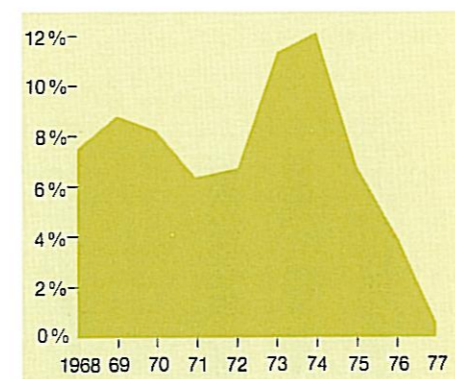

Diagram 5
Börsföretagens lönsamhet (exkl. banker och investmentbolag)
Börsföretagens avkastning efter skatt på eget kapital (som eget kapital räknas här det beskattade egna kapitalet plus 50% av obeskattade reserver) pendlade under åren 1968—1972 mellan 6 och 9%. Under åren 1973 och 1974 steg avkastningen upp mot 12%. Därefter har avkastningen fallit snabbt: 1975 ca 7%, 1976 ca 4% och 1977 sannolikt inte mer än ca 0,5%.

fredsställande även under 1978 och vår inhemska kostnadsutveckling ser ut att komma in i rimligare banor. Den långsamma förbättring i de svenska företagens lönsamhet, som dessa omständigheter kan möjliggöra, sker dock som regel från en mycket låg och helt otillfredsställande nivå. För flera viktiga branscher — stål, skog, varv, rederier, detaljhandel — kommer även 1978 att bli ett mycket bekymmersamt år. Den strama kreditmarknaden kommer att bestå.

Det finns därför knappast underlag för slutsatsen att den hittillsvarande kursutvecklingen under 1978 skulle vara början till en stadig uppgång på bred front. Övervägande sannolikhet talar dock för att kursnivån vid årets slut kan vara högre än nu i slutet av mars. Som alltid kommer enskilda aktier att avvika starkt, både positivt och negativt, från en sådan genomsnittlig utveckling.

Den allt intensivare debatten om löntagarfonder utgör ett orosmoln, som redan börjat kasta en skugga över aktiemarknaden. Man bör nog räkna med att löntagarfonder i någon form kommer att införas, men för dagen är det omöjligt förutsäga tidpunkten eller fondernas konstruktion. Beroende på utformningen kan löntagarfonderna få konsekvenser, som varierar mellan å ena sidan ett kraftfullt stöd för företagets lönsamhet och tillväxt och å andra sidan en ineffektiv fördelning av våra ekonomiska resurser i förening med en gradvis urholkning av aktieägarnas i företagen insatta kapital. Det är för dagen svårt att avgöra vilken väg utvecklingen kommer att ta och därför inte heller möjligt att utvärdera fondfrågans inverkan på aktiemarknaden.

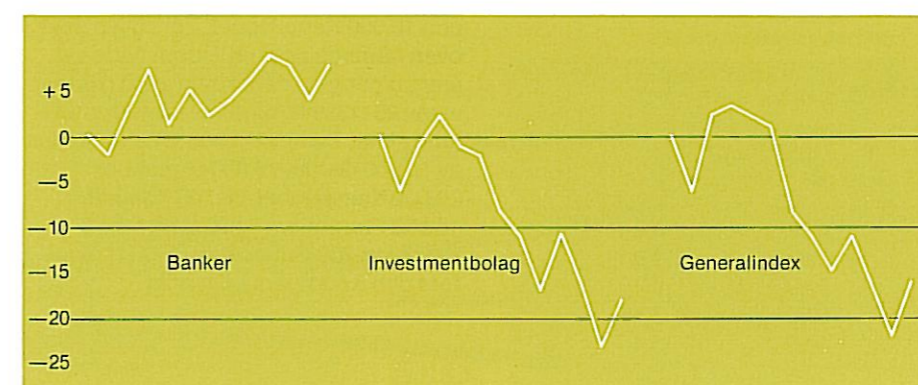
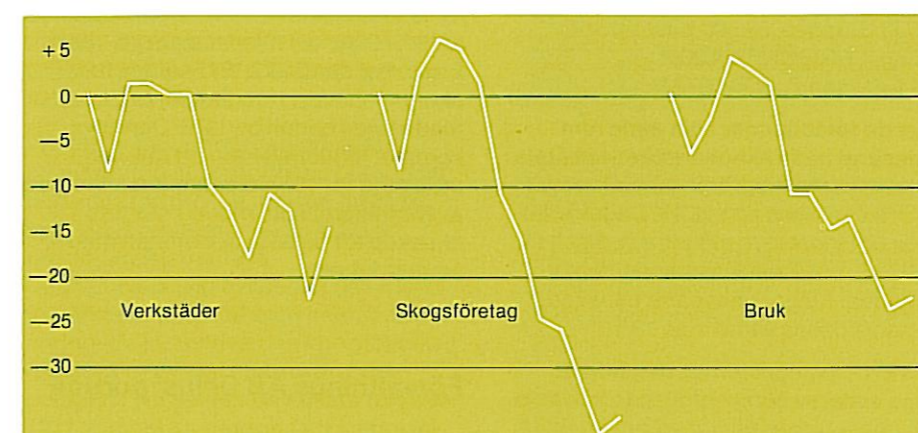

Diagram 6
Kursutvecklingen i olika branscher 1977
Den allmänna kursnivån höll sig väl uppe till maj månad. Sedan följde ett kursfall till november, följt av en viss återhämtning mot årets slut. Generalindex föll med 16% från årsskifte till årsskifte. Alla branscher utom bankerna hade en negativ utveckling.

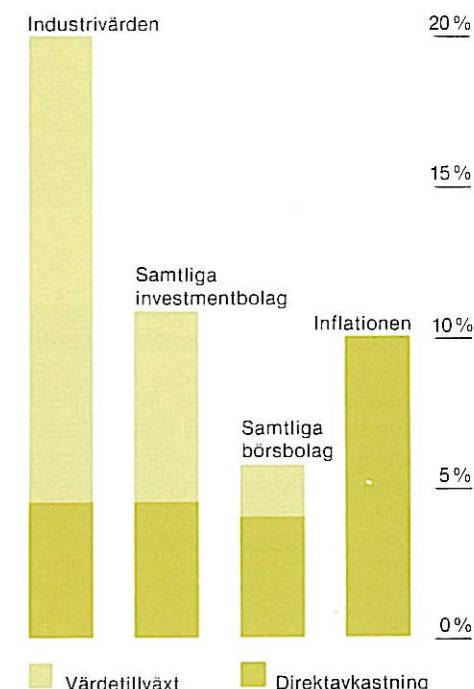

Diagram 7
Effektiv årlig avkastning på Industrivärden aktier 1973—77
Den effektiva avkastningen (värdetillväxt + utdelning) på Industrivärden aktier har under femårsperioden 1973—77 varit i genomsnitt 20% per år (före skatt). Detta är klart bättre än genomsnittet för investmentbolagen och betydligt bättre än avkastningen för samtliga börsbolag. Inflationen har under perioden varit 10% per år. En placering i Industrivärden aktier har således givit en reell förräntning om ca 10% per år.

Förvaltningsberättelse

Aktieförvaltningen

Moderbolagets aktieportfölj

Förändringarna i Industrivärdens aktieportfölj var relativt stora under 1977 och berodde på såväl externa köp och försäljningar som aktieöverlåtelse inom koncernen. Totalt förvärvades från marknaden och genom nyemissioner börsnoterade aktier för 43,8 mkr. Från dotterbolaget Delus övertogs aktier till ett värde av 1,1 mkr. Mot förvärven av börsnoterade aktier om sammanlagt 44,9 mkr stod försäljningar om 35,0 mkr, varav 13,6 mkr avsåg försäljning till Delus av bl.a. moderbolagets aktieinnehav i Kilsunds AB. De externa förvärven och försäljningarna innebar en nettoinvestering i börsnoterade aktier om 22,4 mkr.

Årets förvärv syftade i första hand till att ytterligare bygga upp Industrivärdens innehav i bl.a. AGA, Ahlsell, Alfa-Laval, Astra och SCA. Som ny post i portföljen tillkom ASEA. Genom försäljning utgick Bahco och STAB. Innehavet i Gränges minskades.

Följande större förändringar har skett i börsportföljen (avrundade antal):

Genom köp: 19.700 AGA, 15.000 Ahlsell, 40.000 Alfa-Laval, 30.000 ASEA, 20.000 Astra, 16.800 Atlas Copco, 18.800 Cellulosa A, 19.000 Electrolux, 13.000 Fagersta A, 6.900 Handelsbanken, 12.600 SE-Banken.

Genom nyemission: 40.000 Ahlsell, 6.000 Handelsbankens indexaktier.

Genom fondemission och split: 15.000 Astra, 18.700 Gunnebo, 13.000 Handelsbanken, 38.200 SE-Banken.

Genom försäljningar: 45.800 Bahco, 25.000 Boliden, 15.900 Fagersta B, 82.500 Gränges, 58.500 Kilsund (till Delus), 17.000 SKF, 24.200 L M Ericsson B, 9.000 STAB.

Efter de förändringar som ägde rum under året hade aktieportföljen vid årets slut den sammansättning som framgår av förteckningen på sid. 13. Dagsvärdet av de börsnoterade aktierna uppgick till 582 (710) mkr. Efter korrigering för köp och försäljningar under året minskade börsportföljens värde med 19 %.

De större aktieposternas dagsvärde, deras andel av börsportföljens totalvärde och deras bidrag till utdelningsintäkterna 1977 framgår av nedanstående tabell:

Tabell 1 Aktieportföljens sammansättning och värde

Börsnoterade aktier	Värde 1977.12.31		Utdelning 1977		
	Mkr	%	Mkr	%	
1. L M Ericsson	119	20,4	4,76	16,2	
2. Cellulosa	118	20,3	5,83	19,9	
3. AGA	73	12,5	2,48	8,4	
4. Gunnebo	31	5,3	0,90	3,1	
5. Handelsbanken	30	5,2	1,59	5,4	
6. PLM	20	3,4	1,54	5,2	
7. Fagersta	19	3,3	2,29	7,8	
8. Ahlsell	18	3,1	0,60	2,0	
9. Alfa-Laval	17	2,9	0,50	1,7	
10. Atlas Copco	17	2,9	0,90	3,1	
11. Promotion	16	2,7	0,90	3,1	
12. Beijerinvest	13	2,2	0,75	2,5	
13. Astra	12	2,1	0,21	0,7	
14. Boliden	12	2,1	1,58	5,4	
15. Electrolux	11	1,9	0,40	1,4	
16. Skandia	11	1,9	0,31	1,1	
17. SE-Banken	10	1,7	0,57	1,9	
18. SKF	8	1,4	0,72	2,5	
19. Borås Invest	6	1,0	0,43	1,5	
20. Volvo	5	0,9	0,51	1,7	94,6
Övriga börsnoterade aktier	16	2,8	1,58	5,4	
Totalt	582	100,0	29,35	100,0	

L M Ericsson återtog under 1977 positionen som största enskilda aktiepost, tätt följd av SCA. Innehaven i Gunnebo, SHB, Ahlsell och Alfa-Laval har ökat sin värdemässiga andel av portföljen, medan det motsatta gäller för posterna i bl a Fagersta och PLM.

De börsnoterade aktiernas fördelning på olika branscher belyses av diagram 8 på nästa sida.

Moderbolagets aktieinnehav i dotterbolaget Gullfiber AB såldes under året till JIMOR AB för 46,0 mkr mot betalning med revers.

I intressebolaget Kundkredit AB tecknade Industrivärden under våren sin andel, 50 %, i en nyemission om totalt 2 mkr. Per den 31/12 1977 såldes hela aktieinnehavet i Kundkredit för 22 mkr med likvid i början av 1978. Därutöver kommer Industrivärden att få 2 mkr i utdelning för 1977. Genom försäljningen av Kundkredit kom moderbolagets aktieköp att belasta likviditeten med endast 1,4 mkr.

Förvaltnings AB Delus' portfölj

Under året förvärvade Delus bl a 7.400 Bergman & Beving, 1.000 Gullspång och 10.000 KemaNobel. Portföljen (inkl. ovan nämnda post i Kilsund) hade vid årets utgång ett dagsvärde av 30 (16) mkr, varav 25 (13) mkr utgjordes av börsnoterade aktier. De största posterna utgjordes av 10.000 Cardo, 16.000 Gunnebo, 10.000 KemaNobel, 58.500 Kilsund, 18.800 Promotion, 7.500 Bergman & Beving, 4.200 Gullspång, 6.400 Hasselfors och 5.600 Hem på landet.

Den sammanlagda portföljen

Industrivärdens och Delus' samlade aktieportfölj (exkl. aktier i dotterbolag) hade den 31/12 1977 ett dagsvärde av 617 (741) mkr. Det bokförda värdet var 302 (296) mkr. Skillnaden mellan bokvärde och dagsvärde (med beaktande av värde regleringsreserver om 35 mkr), uppgick till 350 (480) mkr. Aktieinnehavet redovisas således till 43 (35) % av dagsvärdet. Förändringarna mellan 1976 och 1977 framgår av tabell 2.

Industrivärdens samtliga tillgångar kan, med bibehållen försiktig värdering av dotterbolagen och efter avdrag för skulderna, beräknas ha ett värde av 852 (918) mkr vid utgången av 1977 enligt tabell 3. Detta motsvarar ett substansvärde per aktie av 273 (294) kr.

Värdet av Industrivärden-gruppens resultatandelar i portföljens börsbolag beräknas för 1977 ha uppgått till ca 60 mkr, vilket motsvarar ungefär 2/3 av resultatandelarna 1975. Denna utveckling avspeglar den starkt försämrade lönsamheten inom svensk näringsliv. Industrivärdens portföljbolag har dock utvecklats bättre än börsbolagen i sin helhet. De senare torde för 1977 komma att redovisa ett samman-

lagt resultat som ligger på mindre än 1/3 av 1975 års nivå.

Genom sina aktieinnehav i olika börsnoterade bolag och i dotterbolagen har Industrivärden andelar i dessa företags resultat. En viss del av resultatet — normalt mellan 25 och 50 % av det s k

beräknade nettoresultatet — utdelas till aktieägarna. I den mån Industrivärden-gruppen äger andelar i företag med goda resultat, finns det en reell och stabil grund för att utdelningar skall inflyta till Industrivärden och därmed underlag skapas för en utdelning till de egna aktieägarna.

Tabell 2 Den totala portföljen i sammandrag

	Industrivärden		Delus		Totalt	
	1977	1976	1977	1976	1977	1976
Dagsvärdet den 31/12	587	725	30	16	617	741
Bokförda värden ¹⁾	279	287	23	9	302	296
Värde regleringsfond	35	35	0	0	35	35
Total reserv	343	473	7	7	350	480
Reserv i % av dagsvärde	58	65	23	44	57	65

¹⁾ Efter nedskrivningar i 1977 resp 1976 års bokslut

Tabell 3 Industrivärden-aktiens substansvärde per 1977.12.31

Dagsvärde av aktieportfölj (exkl. aktier i dotterbolag)	587
Beräknat dagsvärde av dotterbolag	200
Banktillgodohavanden och fordringar	148
Skulder	— 83
Summa	852

Branschernas andel av totala börsvärdet

14% Cardo Custos Investor Providentia Beijer Kinnevik	Investmentbolag
12% SE-Banken Handelsbanken Skandia Götabanken	Banker och försäkringsbolag
8% Cellulosa Korsnäs Iggesund Papyrus	Skogsindustri
9% Sandvik Stora Kopparberg	Järn- och metallindustri
13% L M Ericsson ASEA	Elektroteknisk industri
23% Electrolux Atlas Copco Alfa-Laval SKF Volvo SAAB-SCANIA Fläkt Bofors	Övrig verkstadsindustri
13% AGA Tändstickor Astra Esselte KemaNobel Fortia	Övrig industri
8% Cementgjuteriet Sydkraft Elverk Hufvudstaden	Övrigt

Branschernas andel i Industrivärdens portfölj.

9% Promotion Beijer Kilsund
9% Handelsbanken SE-Banken Skandia
20% Cellulosa
6% Fagersta Boliden
20% L M Ericsson
15% Gunnebo Alfa-Laval Atlas Copco Electrolux SKF Volvo
18% AGA PLM Astra
3% Ahlsell

Diagram 8 Industrivärden-portföljens "profil" 1977.12.31

Den vänstra stapeln visar de olika branschernas andel av det totala börsvärdet (för A-listans företag). De angivna företagen har de högsta börsvärdena i sin bransch och representerar mer än 75 % av branschens börsvärde.

Den högra stapeln visar Industrivärdens aktieportfölj, fördelad på branscher.

Diagrammet visar några typiska drag i Industrivärden-portföljens profil: elektroteknisk industri och skogsindustri är starkt representerade genom de stora innehaven i L M Ericsson och SCA. Det bör påpekas att sistnämnda företag inte längre är ett renodlat skogsföretag utan är verksamt även inom flera andra branscher genom Mölnlycke, Sunds och intressen i Bahco och i kraftindustrin. Den traditionella verkstadsindustrin är underrepresenterad, men det motsatta gäller för "Övrig industri", där särskilt innehavet i AGA väger tungt. Genom dotterbolagen har Industrivärden betydande intressen inom fastighetsförvaltning och byggnadsverksamhet.

Den negativa resultatutvecklingen i börsbolagen har för aktieägarnas del hittills kunnat delvis kompenseras genom att en stigande andel av nettoresultatet delats ut. Börsbolagen i Industrivärdens portfölj delade 1977 i genomsnitt ut mer än 40 % av föregående års nettoresultat mot drygt 20 % år 1975. Det förefaller inte sannolikt att den del av resultatet som delas ut till aktieägarna kan ökas mycket mera.

I jämförelse med de börsnoterade bolagen har Industrivärdens dotterbolag kunnat redovisa väl hävdade resultat under de senaste åren. Dotterbolagen har härigenom kommit att få ökad betydelse för koncernens resultat. De svarade 1977 för ca 25 % av Industrivärden-gruppens totala resultatandelar mot ca 15 % år 1975.

Aktieförvaltningens resultat

Moderbolagets utdelningsintäkter ökade med 5,4 % till 37,0 (35,1) mkr. Utdelningar från dotterbolag utgjorde 6,8 (4,2) mkr. Räntesaldot uppgick till 2,3 (1,7) mkr och förvaltningskostnaderna till 2,0 (1,4) mkr. Resultatet efter dessa poster uppgick till 37,3 (35,4) mkr och årets nettoresultat till 36,5 (35,8) mkr.

Årets försäljningar av aktier och teckningsrätter medförde bokföringsmässiga realisationsvinster om 51,1 (10,3) mkr. Av dessa uppstod 23,0 mkr vid interna transaktioner och 28,1 mkr vid försäljningar till utomstående. De interna realisationsvinsterna har helt använts för ytterligare nedskrivning av aktierna i dotterbolaget JIMOR AB, de externa för nedskrivningar av aktier i börsportföljen med 27,6 mkr. De beloppsmässigt största nedskrivningarna har gjorts av posterna i Fagersta, Boliden, Ahlsell, Gränges och Volvo.

Likviditeten förbättrades som följd av det konverteringslånet på 56,2 mkr som emitterades under året. Moderbolagets likviditet (likvida medel och placeringar, disponibla med kort varsel) uppgick vid årets utgång till 52 (2) mkr.

Moderbolagets resultat- och balansräkningar samt finansieringsanalys återfinns på sid. 11—12.

Tabell 4 Aktieförvaltningens resultat (moderbolagets, Delus' och Hindus' verksamhet)

Mkr	1973	1974	1975	1976	1977
Industrivärden					
Utdelning på aktier	18,5	22,5	27,3	30,5	29,6
Övriga intäkter och kostnader, netto efter skatt	0,3	0,6	0,9	0,0	0,1
Delus	0,5	0,5	0,5	0,6	1,3
Hindus	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totalt beräknat nettoresultat	19,4	23,7	28,8	31,2	31,1
Resultatet per aktie i Industrivärden	6:20	7:60	9:20	10:—	10:—

Förvaltnings AB Delus redovisar för 1977 aktieutdelningar om 1,3 (0,6) mkr och ett nettoresultat om likaså 1,3 (0,8) mkr. Utdelningen till moderbolaget föreslås till 1,4 (0,7) mkr.

AB Hindus, som driver handel med värdepapper samt lånerörelse, hade under 1977 en omsättning på ca 5 (2) mkr och ett rörelseresultat på 0,3 (0,1) mkr. Nettovinsten uppgick till 0,1 (0,04) mkr. Årets utdelning till moderbolaget har föreslagits bli 0,1 (0) mkr.

För att belysa utvecklingen under åren 1973—1977 redovisas i tabell 4 aktieförvaltningens resultat.

Förvärv av Kilsunds AB

Efter verksamhetsårets utgång har Industrivärden lämnat ett erbjudande till aktieägarna i Kilsunds AB att överlåta sina aktier till Industrivärden för ett pris av 252 kr per aktie mot kontant betalning.

Industrivärden innehade, innan erbjudandet lämnades, 39 % i Kilsund. Den 1 april uppgick innehavet till 99 %.

Genom Industrivärdens försorg har en överenskommelse träffats mellan Kilsunds AB och Almedahls AB, som innebär att Almedahl från Kilsund dels övertar aktier motsvarande 49 % av aktiekapitalet i Kilsunds dotterbolag Fodervävnader, dels erhåller option på resterande aktier i detta bolag.

Fodervävnader som tillverkar och marknadsför vävnader för beklädnad och tekniska ändamål, har visat otillfredsställande lönsamhet under de senaste åren. Även för innevarande verksamhetsår förutses förlust i Fodervävnader.

Genom samordningen med Almedahl har bästa möjliga förutsättningar skapats för Fodervävnaders framtid.

Utöver en strävan att få till stånd en strukturellt riktig lösning på Fodervävnaders problem har Industrivärdens motiv för förvärvet av Kilsund varit en önskan att införliva Kilsunds välskötta aktieportfölj i den egna aktieförvaltningen. Portföljen hade, då erbjudandet framlades, ett dagsvärde av ca 40 mkr. Den innehåller ett flertal poster av intresse för Industrivärden, vilka eljest hade varit aktuella att förvärva på marknaden.

Det erbjudna priset, 252 kr per aktie, innebär att Kilsunds aktieägare erhölet ett pris motsvarande närmare 90 % av substansvärdet, dvs 20—30 % mer än som normalt noteras på Fondbörsen för investmentbolags aktier. Ur Industrivärdens synvinkel var förvärvspriset ändå något lägre än vad motsvarande aktier skulle ha kostat på marknaden vid den aktuella tidpunkten.

I samband med beslutet att förvärva resterande aktier i Kilsund återfördes i början av 1978 till Industrivärden den aktiepost i Kilsund som under fjolåret överlåtits till Delus.

Moderbolagets resultaträkning

Rörelsen:	Mkr	1977		1976	
Utdelning på aktier i dotterbolag		6,8		4,2	
börsnoterade bolag		29,3		30,2	
övriga bolag		0,9	37,0	0,7	35,1
Ränteintäkter från dotterbolag		5,1		3,5	
övriga		2,5	7,6	0,6	4,1
Räntekostnader till dotterbolag		0,0		0,0	
övriga		5,3	— 5,3	2,4	— 2,4
Allmänna förvaltningskostnader			— 2,0		— 1,4
			37,3		35,4
Övriga intäkter och kostnader:					
Realisationsvinst, netto, på aktier i dotterbolag		23,0		—	
börsnoterade bolag		9,1		10,3	
övriga bolag		19,0	51,1	—	10,3
Nedskrivning av aktier i dotterbolag		23,1		—	
börsnoterade bolag		27,6	— 50,7	9,4	— 9,4
Emissionskostnader			— 1,2		— 0,3
Resultat före skatt			36,5		36,0
Skatt			—		— 0,2
Årets vinst			36,5		35,8

Finansieringsanalys för moderbolaget

Tillförda medel	Mkr	1977	1976
Resultat före skatt		36,5	36,0
+ Nedskrivning av aktier		50,7	9,4
— Realisationsvinst å sålda aktier		— 51,1	— 10,3
— Skatter		—	— 0,2
— Utdelning till aktieägare		— 28,9	— 25,7
Från årets verksamhet internt tillförda medel		7,2	9,2
Försäljning av aktier		100,4	16,1
Minskning av långfristiga fordringar		—	0,2
Ökning av långfristiga skulder		53,0	9,4
Summa tillförda medel		160,6	34,9
Använda medel			
Investeringar i aktier		45,9	51,4
Ökning av långfristiga fordringar		45,6	—
Summa använda medel		91,5	51,4
Förändring av rörelsekapital		69,1	— 16,5
Specifikation av rörelsekapitalförändring			
Ökning av kortfristiga fordringar		44,9	2,1
Ökning (—) minskning (+) av kortfristiga skulder		+ 1,2	— 7,3
Ökning (+) minskning (—) av kassa och bank		+ 23,0	— 11,3
Summa förändring		69,1	— 16,5

Moderbolagets balansräkning

Tillgångar	Mkr	1977.12.31	1976.12.31
Omsättningstillgångar:			
Kassa och bank		25,0	2,0
Fordringar hos dotterbolag		26,7	8,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0,1	0,9
Skattefordran		0,3	0,2
Övriga fordringar		27,1	0,1
Summa omsättningstillgångar		79,2	11,3
Anläggningstillgångar:			
Aktier enligt förteckning i dotterbolag		9,9	56,0
börsnoterade bolag		278,0	283,9
övriga bolag		1,1	3,1
		289,0	343,0
Långfristiga fordringar hos dotterbolag		68,5	22,7
Övriga långfristiga fordringar		0,1	0,3
Summa anläggningstillgångar		357,6	366,0
Summa tillgångar		436,8	377,3
Skulder och eget kapital			
Kortfristiga skulder:			
Skulder till dotterbolag		—	0,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3,6	0,8
Övriga kortfristiga skulder		11,2	14,4
Summa kortfristiga skulder		14,8	16,0
Långfristiga skulder:			
Skulder till dotterbolag		0,1	0,1
Checkräkningskredit (beviljat belopp 5,0)		—	3,4
Reverslån		11,1	11,2
Avsatt till pensioner		0,8	0,5
Konverteringslån (se not 15 till koncernbalansräkn.)		56,2	—
Summa långfristiga skulder		68,2	15,2
Värderegleringsfond (beskattad)		35,0	35,0
Eget kapital (se not 18 till koncernbalansräkn.)			
Bundet eget kapital:			
Aktiekapital (3.120.000 aktier à nom 50:—) (se not 19 till koncernbalansräkn.)		156,0	156,0
Reservfond		32,0	32,0
		188,0	188,0
Fritt eget kapital:			
Dispositionsfond		25,0	25,0
Balanserad vinst		69,3	62,3
Årets vinst		36,5	35,8
		130,8	123,1
Summa eget kapital		318,8	311,1
Summa skulder och eget kapital		436,8	377,3
Ställda panter			
Aktier		8,9	8,9
Ansvarsförbindelser			
Borgens- och ansvarsförbindelser			
Dotterbolag		98,2	93,1
Övriga		—	25,0
Kapitalvärdet av pensionsåtagande		0,5	0,5

Förteckning över Industrivärdens aktier 1977.12.31

	Antal	Nom värde kr per aktie	Bokfört värde kr per aktie	Bokfört värde totalt tkr	
Aktier i dotterbolag					
Delus	5.000	1.000	1.000:—	5.000	
Hindus	10.000	100	—	—	
JIMOR	17.000	1.000	290:46	4.938	
				9.938	
Aktier i börsnoterade bolag					
AGA	453.000	50	55:—	24.915	
Ahlsell	ser A 137.765 ser B 2.235	140.000	50	100:—	14.000
Alfa-Laval	ser A 81.000 ser B 34.000	115.000	50	100:—	11.500
Almedahl	ser A	40.000	50	30:—	1.200
ASEA		30.000	50	75:—	2.250
Astra		65.000	50	115:—	7.475
Atlas Copco	ser A	150.000	25	80:—	12.000
Beijerinvest	ser A 34.500 ser B 117.000	151.500	50	50:—	7.575
Boliden	ser A	200.000	100	50:—	10.000
Borås Invest	ser A 34.165 ser B 31.835	66.000	100	30:—	1.980
Cellulosa	ser A 508.300 ser B 91.700	600.000	100	90:—	54.000
Electrolux	ser B	91.000	50	65:—	5.915
Fagersta	ser A	283.000	100	50:—	14.150
Gränges	ser A	100.000	100	25:—	2.500
Gunnebo	stam	112.210	100	215:—	24.125
Handelsbanken	stam index	110.000 6.030	100	100:—	11.000 603
L M Ericsson	ser A 534.400 ser B 394.600	929.000	50	35:—	32.515
NK-Åhléns	ser A	120.000	50	25:—	3.000
PLM	ser A 185.754 ser B 74.246	260.000	50	45:—	11.700
Promotion	ser A 32.625 ser B 62.375	95.000	100	55:—	5.225
SE-Banken		80.000	50	70:—	5.600
Skandia		62.000	50	50:—	3.100
SKF	ser A 123.000 ser B 20.000	143.000	50	50:—	7.150
Volvo	ser A 32.899 ser B 57.101	90.000	50	50:—	4.500
				277.978	
Aktier i övriga bolag					
Geveko	21.242	100	50:—	1.062	
Summa totalt				288.978	

John Mattson-koncernen

Produktion och fakturering ökade 1977. Orderstocken är tillfredsställande.

Resultatet av fastighetsförvaltningen blev lägre än 1976; koncernresultatet i stort sett oförändrat.

JM-koncernens produktionsvolym 1977 uppgick till 1.159 (937) mkr. Av produktionen var fastigheter till ett värde av 140 (144) mkr avsedda för egen förvaltning. Orderstocken var vid årets slut 1.245 (1.030) mkr, vilket i stort sett motsvarar ett års produktion.

Den till byggnads- och anläggningsverksamheten hänförliga faktureringen utgjorde 1.310 (1.201) mkr. Av faktureringen avsåg 51 (285) mkr sålda förvaltningsfastigheter. Fastighetsförvaltningens hyresintäkter minskade till 60 (81) mkr efter försäljning 1976 av bostadsfastigheter i Hallunda och Lund.

Resultatet av de byggnads- och anläggningsarbeten om sammanlagt 1.234 (1.059) mkr, som resultatavräknades under året, ökade till 28,6 (21,5) mkr. Koncernresultatet före extraordinära poster, bokslutsdispositioner

och skatt blev ungefär oförändrat eller 16,2 (16,0) mkr. Efter koncernbidrag till JIMOR om 4,0 (0) mkr, avsättning till obeskattade reserver med 3,3 (10,9) mkr och till skatter med 5,7 (3,4) mkr uppgår koncernens redovisade nettovinst till 3,2 (1,7) mkr.

Anläggningsarbeten svarade för något mindre och småhus för något mer än en tredjedel av produktionen. Resterande tredjedel består av flerfamiljshus, kontor, butikshus och industribyggnader. Bland större beställningar under året märks tilläggsbeställning till bergrumsarbeten m m i Brofjorden. Denna entreprenad omfattar därefter iordningställande av bergum för oljelagring med en sammanlagd volym av 2,6 milj m³. Entreprenadsumman är ca 120 mkr.

Utlandsverksamheten hade även under 1977 en begränsad omfattning. Verksamheten i Finland har medfört betydande förlust. Anläggningsverksamheten har här lagts ned medan husbyggnadsverksamheten fortsätter i liten skala.

Lönsamheten inom byggnads- och anläggningsverksamheten som helhet förbättrades något men är alltså låg.

Den egna fastighetsförvaltningen (exklusive konsortier) omfattar ca 2.500 lägenheter och 130.000 m² kontor och butiker. Förvaltningsfastigheterna, exklusive andel i konsortiefastigheter, har ett bokfört värde av drygt 500 mkr och ett taxeringsvärde av ca 350 mkr. Ett försiktigt beräknat marknadsvärde överstiger det bokförda värdet med ca 65 mkr. Tomt- och exploateringsmark bokförs till 97 mkr (taxeringsvärde 52 mkr).

Vid årets slut var samtliga färdigställda lägenheter och lokaler uthyrda. Av hyresintäkterna, 60 mkr, svarade kontor, butiker och lokaler för 40 mkr och bostäder för 20 mkr. Resultatet av fastighetsförvaltningen sjönk i jämförelse med 1976. Sistnämnda år visade dock ett ovanligt bra resultat som följd av vissa avräkningsposter i samband med försäljningen av fastighetsbeståndet i Hallunda och Lund. Investeringarna i egna fastigheter fortsätter.

Genom beslut på ordinarie bolagsstämma i maj 1978 kommer aktiekapitalet i John Mattson Byggnadsaktiebolag att höjas från 15 till 20 mkr genom att moderbolaget JIMOR konverterar en fordran på 5 mkr.

John Mattson Byggnadsaktiebolag (moderbolaget) redovisar en nettovinst om 2,0 (3,5) mkr. I utdelning till JIMOR har föreslagits 2,0 (2,0) mkr.

Inneliggande orderstock och fastighetsförvaltningens förväntade utveckling bör säkerställa ett resultat för 1978 som motsvarar fjolårets.

Sammandrag av Koncernresultaträkning

	1977	1976
Byggnads- och anläggningsverksamhet		
Fakturering av resultatavräknade objekt	1.234,1	1.059,2
Produktionskostnader för resultatavräknade objekt samt administrationskostnader	— 1.205,5	— 1.037,8
Avskrivningar (enligt plan)	— 9,6	— 8,4
Nettokostnader för exploateringsfastigheter	— 1,8	— 3,0
Rörelsens resultat	17,2	10,0
Fastighetsförvaltning		
Intäkter	60,1	80,6
Kostnader	— 19,1	— 28,7
Avskrivningar (enligt plan)	— 4,2	— 5,0
Räntor	— 31,9	— 36,9
Fastighetsförvaltningens resultat	4,9	10,0
Övriga finansiella intäkter och kostnader, netto	— 5,9	— 4,0
Resultat efter finansiella poster	16,2	16,0
Extraordinära kostnader (lämnat koncernbidrag)	— 4,0	—
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	12,2	16,0
Bokslutsdispositioner	— 3,3	— 10,9
Skatt	— 5,7	— 3,4
Koncernens årsvinst	3,2	1,7

Sammandrag av Koncernbalansräkning

	1977.12.31	1976.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	36,8	23,9
Kundfordringar	204,3	175,1
Övriga fordringar	57,2	67,4
Varulager	12,5	12,1
Summa omsättningstillgångar	310,8	278,5
Pågående arbeten	2,5	—
Omsättningsfastigheter	592,2	566,7
Spärrkonton i Riksbanken	1,3	1,3
Anläggningstillgångar:		
Fordringar	7,2	—
Aktier och andelar	10,2	8,2
Långfristiga fordringar	26,4	22,3
Maskiner och inventarier	39,1	30,3
Fastigheter	37,0	33,9
Summa anläggningstillgångar	119,9	94,7
Summa tillgångar	1.026,7	941,2
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	263,9	216,1
Pågående arbeten	—	8,9
Lån i omsättningsfastigheter	534,7	496,2
Långfristiga skulder	117,1	113,5
Obeskattade reserver	83,7	80,4
Eget kapital	27,3	26,1
Summa skulder och eget kapital	1.026,7	941,2

Olsson & Rosenlund-koncernen

OR-koncernens uppbyggnad har ändrats. Omsättningen ökade endast obetydligt 1977.

Koncernresultatet förbättrat tack vare vinst vid fastighetsförsäljning.

Under 1977 har OR-koncernens uppbyggnad förändrats. Olsson & Rosenlunds AB:s ställning som moderbolag i OR-koncernen har blivit klarare markerad genom förvärv från JIMOR av de bolag, som enligt tidigare praxis redovisats som en del av OR-företagens rörelse men ej formellt ingått i OR-koncernen. Olsson & Rosenlunds AB har från JIMOR även förvärvat 89% av Handelsbolaget Olsson & Rosenlund. Handelsbolaget ägs därefter till 90% av Olsson & Rosenlunds AB och till 10% av JIMOR. I OR-koncernens redovisning för 1977 ingår således handelsbolaget.

Verksamheten i Heby (tillverkning av takpannor, fasadtegel och snickerier) drivs av OR-koncernen i kommission för JIMOR:s räkning. Omsättning och resultat redovisas i JIMOR.

Redovisningen för 1976 har i det följande omarbetats med beaktande av de ovan nämnda förändringarna i koncernen.

OR-koncernens omsättning uppgick 1977 till 199 (191) mkr, en ökning med 4%, med följande fördelning på rörelsegränar (mkr):

	1977	1976
Byggmaterial	136	130
VVS-installationer	25	25
Fastighetsförvaltning	24	24
Lånerörelse m m	14	12
	<u>199</u>	<u>191</u>

Koncernresultatet före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter uppgick till 12,1 (9,8) mkr. I koncernbidrag till JIMOR har lämnats 3,0 (erhållits 0,9) mkr. I årets resultat ingår en realisationsvinst vid fastig-

hetsförsäljning om 6,5 (0,1) mkr. Före dispositioner och skatt var resultatet 9,1 (10,7) mkr.

Trots låg byggnadsvolym och skärpt konkurrens kunde byggmaterialrörelsen bibehålla såväl sin omsättning som sitt resultat. En ny försäljningsfilial har öppnats i Södertälje. De till byggmaterialrörelsen hörande sågverken redovisar ett väsentligt försämrat resultat. Till detta har bidragit bl a höga råvarukostnader och en brand som totalförstörde den ena sågverksanläggningen. Efter årsskiftet har beslut fattats om en genomgripande modernisering av det kvarvarande sågverket i Knivsta. Trähusrörelsen i Västervik har dragits ner väsentligt och inriktats på nya produkter. Även under 1977 var dock förlusten betydande.

VVS-rörelsen har uppnått ett starkt förbättrat resultat.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett fortsatt tillfredsställande resultat. Kontorsfastigheten i kv. Pärnet, Solna, har i stort sett färdigställts. Inflyttning i samtliga lokaler beräknas ha skett den 1/7 1978. Förvaltningsfastigheterna har ett bokfört värde av 106 mkr och ett lika stort taxeringsvärde. Ett försiktigt beräknat marknadsvärde överstiger det bokförda värdet med ca 50 mkr. Tomt- och exploateringsmark bokförs till 23 mkr (taxeringsvärde 23 mkr).

Genom beslut på ordinarie bolagsstämma i maj 1978 kommer aktiekapitalet i Olsson & Rosenlunds AB att höjas från 3 till 9 mkr genom att moderbolaget JIMOR konverterar en fordran på 6 mkr.

Olsson & Rosenlunds AB (moderbolaget) redovisar en nettovinst om 5,6 (0,3) mkr. Utdelningen till JIMOR har föreslagits bli 1 (1) mkr.

Prognosen för 1978 är starkt beroende av byggnadsvolymen i Storstockholmsområdet. Det borde dock vara möjligt att under 1978 uppnå ett resultat före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt av minst samma storleksordning som under fjolåret.

Sammandrag av Koncernresultaträkning

	1977	1976
Handels- och industrirörelse m m		
Fakturerad försäljning och övriga intäkter (exkl. hyresintäkter)	175,7	167,2
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	— 171,3	— 161,5
Avskrivningar (enligt plan)	— 1,2	— 1,1
Rörelsens resultat	3,2	4,6
Fastighetsförvaltning		
Intäkter	23,6	22,9
Kostnader	— 5,7	— 4,1
Avskrivningar (enligt plan)	— 3,1	— 3,0
Räntor	— 12,1	— 11,6
Fastighetsförvaltningens resultat	2,7	4,2
Vinst på försålda fastigheter	6,5	0,1
Finansiella intäkter och kostnader, netto (exkl. räntor i fastighetsförvaltning)	— 0,3	— 0,9
Resultat efter finansiella poster	12,1	9,8
Extraordinära intäkter och kostnader		
Lämnade koncernbidrag	— 3,0	—
Erhållna koncernbidrag	— 3,0	0,9
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	9,1	10,7
Bokslutsdispositioner	0,1	— 5,1
Skatt	— 1,4	— 0,8
Minoritetsandel	— 1,6	— 0,4
Koncernens årsvinst	6,2	4,4

Sammandrag av Koncernbalansräkning

	1977.12.31	1976.12.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	3,7	3,4
Kundfordringar	29,9	27,6
Övriga fordringar	87,3	82,2
Varulager	35,3	29,8
Pågående arbeten	0,8	1,9
Summa omsättningstillgångar	157,0	144,9
Omsättningsfastigheter	43,5	103,3
Spärrkonton i Riksbanken	0,4	0,6
Anläggningstillgångar:		
Långfristiga fordringar	2,7	1,9
Maskiner och inventarier	2,6	2,3
Fastigheter	131,6	103,2
Summa anläggningstillgångar	136,9	107,4
Summa tillgångar	337,8	356,2
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	123,2	123,7
Lån i omsättningsfastigheter	19,9	70,1
Långfristiga skulder	139,1	112,2
Obeskattade reserver	36,8	36,9
Minoritetsintresse	2,7	2,7
Eget kapital	16,1	10,6
Summa skulder och eget kapital	337,8	356,2

Gullfiber-koncernen

Verksamhetsåret omfattade endast 9 månader. Räknat på helårsbas försämrades resultatet med ca 20% som följd av nu övervunna produktionsstörningar.

Stora investeringar genomförs under 1978-80.

Gullfiber-koncernens fakturerade försäljning uppgick till 553 mkr under verksamhetsåret 1977, som omfattade endast 9 månader (1/4—31/12 1977). Jämfört med motsvarande period 1976 ökade omsättningen med 23%. Exportförsäljningen fortsatte att stiga och uppgick till 98 (71) mkr.

Koncernresultatet före bokslutsdispositioner och skatter blev 21,1 mkr, vilket för hela 1977 motsvarar en vinst på 35 mkr att jämföra med 44 mkr för verksamhetsåret 1/4 1976—31/3 1977. Koncernens årsvinst uppgick till 9,7 mkr (10,4 för 12 månader 1976/77).

Trots den totalt minskade byggnadsvolymen i landet hade moderbolaget Gullfiber AB en relativt tillfredsställande marknad för sina isolerprodukter. Den egna produktionskapaciteten var otillräcklig och måste kompletteras genom import. Vinstmarginalen

på de importerade produkterna är obetydlig. Allvarliga störningar uppstod i den egna produktionen bl a genom pyromanbränder, övertidsblockad och svårigheter med körning av fabrikerna under semesterperioden, vilket påtagligt försämrade lönsamheten. Under senare delen av året återfördes driften till normala förhållanden med hög produktionseffektivitet.

Gullfiber International AB exporterar monteringsfärdiga Combidulhus och anläggningar för tillverkning av cellplast. Under verksamhetsåret avslutades ett flertal stora projekt. Omsättningen uppgick till 61 mkr. För tolv månadersperioden 1976/77 var omsättningen 39 mkr. Vinsten före bokslutsdispositioner och skatter blev 8,7 mkr.

Bilsom AB säljer hörselvårdsprodukter för moderbolagets räkning, främst på export. Omsättningen för räkenskapsåret uppgick till 20 mkr (1976/77 26 mkr). Verksamheten bidrog med 5,2 mkr till moderbolagets rörelseresultat.

Nordisol AB med dotterbolag hade under året betydande svårigheter. På grund av den svaga investeringsviljan inom svensk industri var marknaden mycket kärv för såväl värme-, kyl- och frysisolering som för akustikinstallationer. Omsättningen uppgick till 101 mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter blev -1,4 mkr. För att förbättra lönsamheten pågår en omstrukturering av verksamheten som beräknas vara klar under 1978.

Under det gångna verksamhetsåret investerades 62 mkr i nya anläggningar. En hög investeringstakt kommer att hållas även under de närmaste

åren. Huvuddelen av investeringarna avser utbyggnad av produktionskapaciteten. En ny linje för tillverkning av glasfiberbaserade isolerprodukter i Billesholm kommer att startas under våren 1978. En motsvarande linje är påbörjad vid Söråker-fabriken och beräknas bli tagen i drift i början av 1980.

Koncernens likvida medel uppgick 1977.12.31 till 54 (88) mkr. Genom det stora investeringsprogram, som pågår, beräknas likviditeten sjunka. Den ordinarie bolagsstämman 1978 avses besluta att aktiekapitalet i Gullfiber AB, som för närvarande är 36 mkr, höjes till 48 mkr genom en nyemission på 12 mkr.

Gullfiber AB:s nettovinst uppgår till 8,9 mkr (10,6 för 12 månader 1976/77). För verksamhetsåret 1/4—31/12 1977 föreslås en utdelning om 4,9 (4,8) mkr, motsvarande kr 13:50 per aktie,

vilket för Industrivärden-koncernens del betyder att JIMOR innevarande år erhåller en utdelning av 2,7 mkr (1977: 2,6 mkr till Industrivärden).

Koncernomsättningen väntas 1978 stiga med ca 20% och resultatet beräknas bli av samma storleksordning som för verksamhetsåret 1976/77, dvs ca 45 mkr.

Sammandrag av Koncernresultaträkning Mkr	1977 (9 månader)	1976/1977 (12 månader)
Rörelsens intäkter och kostnader		
Fakturerad försäljning och övriga intäkter	557,7	614,2
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	— 511,2	— 540,2
Avskrivningar (kalkylmässiga)	— 22,1	— 26,9
Rörelseresultat	24,4	47,1
Finansiella intäkter och kostnader, netto	— 3,2	— 3,0
Resultat efter finansiella poster	21,2	44,1
Extraordinära intäkter och kostnader	— 0,1	— 0,3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	21,1	43,8
Bokslutsdispositioner	— 4,1	— 20,6
Skatt	— 7,3	— 12,8
Koncernens årsvinst	9,7	10,4

Sammandrag av Koncernbalansräkning Mkr	1977.12.31	1977.03.31
Tillgångar		
Omsättningstillgångar:		
Kassa och bank	53,9	88,1
Kundfordringar	128,3	117,6
Övriga fordringar	13,5	13,8
Varulager	66,5	55,2
Summa omsättningstillgångar	262,2	274,7
Spärrkonton i Riksbanken	5,4	3,0
Anläggningstillgångar:		
Långfristiga fordringar	2,3	2,4
Maskiner och inventarier	39,4	40,2
Fastigheter	77,2	77,1
Pågående nyanläggningar	65,6	23,3
Övervärden i dotterbolag	1,5	2,0
Summa anläggningstillgångar	186,0	145,0
Summa tillgångar	453,6	422,7
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	153,0	136,7
Pågående arbeten	1,2	3,5
Långfristiga skulder	143,9	136,3
Obeskattade reserver	84,1	79,4
Eget kapital	71,4	66,8
Summa skulder och eget kapital	453,6	422,7

JIMOR:s rörelse består av tillverkning och försäljning av takpannor, fasadtegel och snickerier. Denna verksamhet drivs i kommission av Olsson & Rosenlunds AB. I rörelsen ingår vidare den andel om 10%, som JIMOR fr o m 1977 har i Handelsbolaget Olsson & Rosenlund. Fastighetsförvaltningen omfattar vissa smärre fastigheter, som är uthyrda till OR-koncernen.

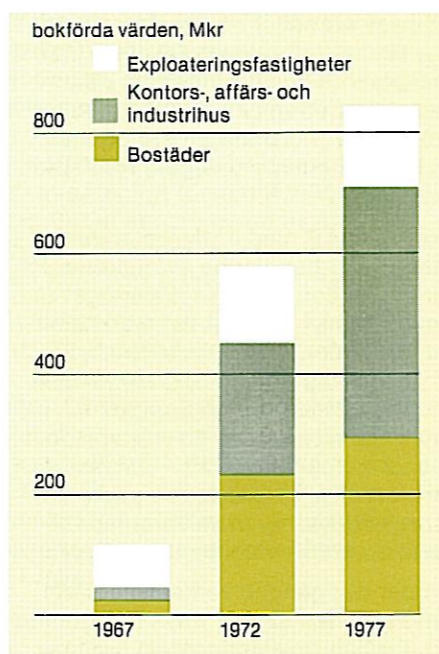
Efter erhållna koncernbidrag om 7,0 mkr uppgick JIMOR:s resultat före bokslutsdispositioner och skatt till 9,2 mkr. Nettovinsten blev 6,4 mkr. På grund av de förändringar som under 1977 skett i JIMOR:s rörelse, främst försäljningen till Olsson & Rosenlunds AB av 89% av Handelsbolaget Olsson & Rosenlund, är en jämförelse med 1976 års resultat- och balansräkningar inte meningsfull.

I utdelning till Industrivärden har föreslagits 5,5 (3,5) mkr.

Diagram 9

Industrivärden-gruppens fastighetsinnehav

Industrivärden-gruppens fastighetsbestånd ägs av JM- och OR-bolagen och är alltså samlat i JIMOR-koncernen. Det samlade innehavet av exploaterings- och förvaltningsfastigheter hade vid utgången av 1977 ett bokfört värde av 840 mkr. I detta värde ingår fastigheter under uppförande och andelar i konsortiefastigheter. Förvaltningsfastigheternas bokförda värde var 700 mkr. Knappt 60% av detta värde utgjordes av kontors-, affärs- och industrihus. Fastighetsbeståndet har nästan helt byggts upp under de senaste tio åren.

Sammandrag av Resultaträkning	1977	Sammandrag av Balansräkning	1977.12.31
Mkr		Mkr	
Industri- och handelsrörelse		Tillgångar	
Fakturerad försäljning	20,6	Omsättningstillgångar:	
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	— 19,9	Kundfordringar	5,1
Avskrivningar	— 0,4	Övriga fordringar	18,0
Rörelsens resultat	0,3	Varulager	5,1
Fastighetsförvaltning		Summa omsättningstillgångar	28,2
Intäkter	0,6	Spärrkonton i Riksbanken	0,3
Kostnader	— 0,4	Anläggningstillgångar:	
Avskrivningar	— 0,3	Aktier och andelar	87,6
Fastighetsförvaltningens resultat	— 0,1	Maskiner och inventarier	0,7
Finansiella intäkter och kostnader		Fastigheter	3,2
Utdelning från dotterbolag	3,0	Summa anläggningstillgångar	91,5
Andel i vinst i handelsbolag	1,6	Summa tillgångar	120,0
Räntekostnader	— 2,7	Skulder och eget kapital	
Resultat efter finansiella poster	2,1	Kortfristiga skulder	9,8
Extraordinära intäkter och kostnader		Långfristiga skulder	73,1
Vinst å försålda fastigheter	0,1	Obeskattade reserver	3,5
Erhållna koncernbidrag	7,0	Eget kapital	33,6
	7,1	Summa skulder och eget kapital	120,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	9,2		
Bokslutsdispositioner	— 1,1		
Skatt	— 1,7		
Årets vinst	6,4		

I koncernredovisningen för 1977 ingår Gullfiber-koncernens rörelse under endast 9 månader (verksamhetsåret 1/4—31/12 1977), vilket bör beaktas vid jämförelse mellan åren 1977 och 1976. I redovisningen för 1976 ingår Gullfibers verksamhet under tiden 1/4 1976 — 31/3 1977.

Koncernens fakturerade försäljning och övriga intäkter av rörelse uppgick till 2.076 (1.983) mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter blev 85,6 (105,9) mkr. Om Gullfibers resultat för hela året medräknas, visar koncernen i jämförelse med 1976 ca 6 mkr lägre vinst före dispositioner och skatter. Koncernens årsvinst uppgick till 51,5 (41,2) mkr.

Koncernens resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer samt finansieringsanalys återfinns på sid 23—28.

För verksamheten inom de rörelsedrivande bolagen har redovisning lämnats i det föregående. Det samlade resultatet framgår av tabell 5.

Uppgifter om antal anställda och löner och ersättningar till dem lämnas i tabell 6 och 7.

Tabell 5: Beräknade nettoresultat i de rörelsedrivande bolagen

	1973	1974	1975	1976	1977
JIMOR-koncernen					
Moderbolaget	— 1,1	— 1,0	— 0,9	— 0,9	— 1,1
JM-koncernen	5,1	5,7	6,5	7,2	7,1
OR-koncernen	4,9	5,3	3,4	4,0	5,3
Gullfiber-koncernen ¹⁾	8,9	1,6	7,7	10,9	8,5 ²⁾
Kundkredit ³⁾	0,8	1,2	1,7	2,2	2,9
Totalt beräknat nettoresultat, mkr⁴⁾	18,6	12,8	18,4	23,4	22,7
Därav utdelat till Industrivärden, mkr	4,1	3,3	4,0	6,7	7,5 ⁵⁾
Det beräknade nettoresultatet kr per aktie i Industrivärden	6:—	4:10	5:90	7:50	7:30

- JIMOR:s (tidigare Industrivärden) andel av bolagets resultat är 55% (1973 och 1974 = 65%)
- Resultat för kalenderåret 1977
- Industrivärden andel av bolagets resultat var 50%
- Beräknat nettoresultat = resultatet efter finansiella poster minus schablonskatt om 52, 53, 54, 55 och 56% för respektive år
- Enligt förslag

Tabell 7: Löner och ersättningar

Mkr	Styrelse och VD		Övriga anställda	
	1977	1976	1977	1976
Moderbolaget	0,6	0,4	0,6	0,5
Dotterbolagen	2,8	2,6	355,2	368,4
	3,4	3,0	355,8	368,9

Dessutom har tantiem utgått med 0,2 mkr i Olsson & Rosenlunds AB. Av löner och ersättningar 1977 avsåg 12,3 mkr utländska dotterbolag med följande fördelning på länder:

Finland	6,0 mkr	Västtyskland	0,5 "
Norge	3,9 "	Belgien	0,4 "
USA	0,6 "	Övriga länder	0,9 "

Prognos för 1978

Utdelningsintäkterna 1978 från aktieportföljens bolag kan nu beräknas med rätt stor säkerhet. De kommer att minska med ca 3 mkr, främst genom bortfall av utdelning från Boliden och minskning från Fagersta. Å andra sidan tillkommer utdelningar från det nyförvärvade Kilsund och ökad utdelning från Kundkredit, Delus och JIMOR. Moderbolagets sammanlagda utdelningsintäkter kommer härigenom inte att underskrida 1977 års nivå.

Det sammanlagda resultatet av JM-, OR- och Gullfiber-koncernernas verksamhet kan förväntas öka under 1978.

Tabell 6: Medelantalet anställda i koncernen

Fördelningen på arbetsställen och länder har varit följande:

I Sverige	1977	1976
Stockholm	2.392 ¹⁾	2.273 ²⁾
Bjuv	1.058	964
Luleå	576	529
Timrå	501	394
Göteborg	465	539
Lund	312	335
Heby	139	138
Katrineholm	131	128
Alvesta	58	61
Malmö	57	57
Västervik	51	91
Norrtälje	48	48
Ala	40	41
Örebro	40	48
Örnsköldsvik	39	34
Uppsala	39	40
Gävle	33	30
Linköping	25	32
Täby	22	25
Sundsvall	20	18
Övriga	91	107
Summa i Sverige	6.137¹⁾	5.932²⁾
I utlandet	1977	1976
Finland	138	244
Norge	82	74
Västtyskland	11	10
USA	10	8
England	7	7
Frankrike	4	4
Belgien	4	4
Danmark	3	3
Österrike	2	2
Portugal	2	2
Summa i utlandet	263	358

1) varav moderbolaget 7 2) varav moderbolaget 6

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital uppgår till 163,1 mkr.
Härav åtgår 3,2 mkr för avsättning till bundet eget kapital.

Till bolagsstämmans förfogande står, förutom dispositionsfonden på 25 mkr, följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	69.283.428
Årets vinst	36.517.024
	<hr/>
	Kr 105.800.452

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras så

att till aktieägarna utdelas kr 9:75 per aktie eller sammanlagt	30.420.000
att i ny räkning överföres	75.380.452
	<hr/>
	Kr 105.800.452

Stockholm i april 1978

Tore Browaldh	Sven Häggqvist	John Mattson
Arne Gadd	Bo Rydin	Olof Wirström
Stig Ramel		
Per Lindberg		
Verkställande direktör		

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 12 april 1978.

Torsten Lilliestierna Tore Henckel

Koncernresultaträkning

Mkr	Not	1977	1976
Aktieförvaltning			
Utdelningar, börsnoterade bolag		30,5	30,9
Utdelningar, övriga bolag		1,0	0,6
Värdepappershandel		0,3	0,0
Förvaltningskostnader		— 2,1 29,7	— 1,4 30,1
Fastighetsförvaltning			
Intäkter		86,3	107,7
Rörelsekostnader		— 26,5	— 37,6
Avskrivningar enligt plan	2	— 7,0 52,8	— 8,6 61,5
Industri-, handels- och byggnadsrörelse			
Fakturerad försäljning	1	1.943,6	1.831,2
Övriga rörelseintäkter		14,2	13,0
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader		— 1.877,1	— 1.740,7
Avskrivningar enligt plan	2	— 26,6 54,1	— 29,7 73,8
<i>Rörelseresultat efter avskrivningar</i>		136,6	165,4
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	3	21,5	16,0
Räntekostnader, fastighetsförvaltning		44,0	52,1
Räntekostnader, övrig rörelse	3	34,1 —78,1	23,4 —75,5
<i>Resultat efter finansiella intäkter och kostnader</i>		80,0	105,9
Övriga intäkter och kostnader			
Realisationsvinster å fastigheter		6,9	—
Realisationsvinster å aktier		28,1	10,5
Nedskrivning av aktier		—27,6	— 9,4
Emissionskostnader m m		— 1,8 5,6	— 1,1 0,0
<i>Resultat före bokslutsdispositioner och skatt</i>		85,6	105,9
Bokslutsdispositioner			
Förändring av reserv i omsättningsfastigheter, pågående arbeten, varulager		3,9	—24,9
Avsättning till investeringsfond		—13,7	—15,2
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		— 6,5	— 7,8
lanspråktaget belopp från investeringsfonder		—	0,4
lanspråktaget belopp från arbetsmiljöfonder		1,2	1,7
Lokaliseringsbidrag, utnyttjat för avskrivning		1,8 — 3,5	3,5 — 2,2
<i>Resultat före skatt</i>		72,3	63,6
Skatt		—16,4	—17,7
Årets vinst		55,9	45,9
Minoritetens andel härav	4	— 4,4	— 4,7
Koncernens årsvinst		51,5	41,2

Koncernbalansräkning

Mkr	Not	1977.12.31	1976.12.31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		119,5	117,5
Växelfordringar		7,6	2,1
Kundfordringar	5	356,8	313,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6,6	7,0
Övriga fordringar	6	167,1	151,6
Aktier och andra värdepapper		3,1	2,5
Varulager	7	119,3	102,6
		<u>780,0</u>	<u>696,7</u>
Pågående arbeten			
Nedlagda kostnader	8	770,8	742,7
Fakturering		— 768,6 2,2	— 755,5 — 12,8
Omsättningsfastigheter			
Spärrkonto hos Riksbanken	9	631,8	666,1
För investeringsfond		5,9	2,9
För särskild investeringsfond		1,0	0,7
För arbetsmiljöfond		0,5	1,6
		<u>7,4</u>	<u>5,2</u>
Anläggningstillgångar			
Börsnoterade aktier		297,0	291,7
Övriga aktier och andelar		18,1	13,2
Obligationer		2,5	1,9
Långfristiga fordringar		36,0	24,7
Affärsvärde	10	1,5	2,1
Pågående nyanläggningar		91,9	42,8
Maskiner och inventarier	11	81,8	73,6
Kontorsbyggnader för uthyrning	12	85,8	67,0
Övriga byggnader	12	104,9	99,4
Mark och övrig fast egendom	13	31,9	31,4
		<u>751,4</u>	<u>647,8</u>
Summa tillgångar		2.172,8	2.003,0

	not	1977.12.31	1976.12.31
Skulder och eget kapital			
Kortfristiga skulder			
Växelskulder		0,7	1,3
Leverantörsskulder		223,0	199,6
Skatteskuld		17,1	14,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		88,9	79,6
Övriga kortfristiga skulder	14	191,1	173,8
Förskott från kunder		4,3	3,2
		<u>525,1</u>	<u>472,3</u>
Lån i omsättningsfastigheter		554,6	566,4
Långfristiga skulder			
Checkräkningskredit (beviljat belopp 58,8)		11,0	12,0
Obligationslån		67,1	71,0
Konverteringslån	15	56,2	—
Andra långfristiga skulder		260,5	227,4
Avsatt till pensioner, PRI-pensioner		61,0	51,3
Övriga pensioner	16	7,3	7,0
Latent skatteskuld	17	59,9	59,0
		<u>523,0</u>	<u>427,7</u>
Obeskattade reserver			
Reserver i omsättningsfastigheter, pågående arbeten, varulager		78,4	82,3
Investeringsfonder för konjunkturutmätning		36,9	23,2
Särskilda investeringsfonder		1,0	1,0
Arbetsmiljöfonder		2,0	3,2
		<u>118,3</u>	<u>109,7</u>
Minoritetsintresse	4	32,4	30,2
Värderegleringsfond (beskattad)		35,3	35,3
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	19	156,0	156,0
Bundna fonder		65,0	64,6
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fria reserver		111,6	99,6
Koncernens årsvinst		51,5	41,2
		<u>163,1</u>	<u>140,8</u>
		<u>384,1</u>	<u>361,4</u>
Summa skulder och eget kapital		2.172,8	2.003,0

	1977.12.31	1976.12.31	1977.12.31	1976.12.31
Ställda panter				
Fastighetsinteckningar i egna fastigheter	1.040,0	963,2		
Fastighetsinteckningar i främmande fastigheter	37,5	46,9		
Företagsinteckningar	68,9	69,9		
Aktier	8,9	8,9		
Obligationer	2,5	1,9		
Reverser med rätt till inteckning	12,5	12,5		
Bankräkningar	—	30,0		
	<u>1.170,3</u>	<u>1.133,3</u>		
Ansvarsförbindelser				
Diskonterade växlar			0,5	0,7
Borgens- och övriga ansvarsförbindelser (varav solidariskt med andra företag 85,0 resp. 96,3)			159,4	222,0
Kapitalvärde av pensionsåtaganden utöver i balansräkningen avsett belopp			0,5	0,5
			<u>160,4</u>	<u>223,2</u>

Bokslutskommentarer

Koncernens bokslut som har upprättats enligt förvärvsmetoden omfattar, förutom moderbolaget, samtliga de bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt äger mer än 50% av aktierna. Anskaffningsvärdet av aktier och andelar i dotterföretag har eliminerats mot resp. dotterföretags egna kapital vid förvärvstidpunkten inklusive obeskattade reserver efter avdrag för beräknad skattekuld. Denna latent skattekuld redovisas bland långfristiga skulder. I de fall anskaffningsvärdet överstiger det egna kapitalet vid förvärvstidpunkten avser skillnaden endera övervärden i omsättnings- och anläggningfastigheter och har då fördelats på dessa tillgångsposter eller ett allmänt affärsvärde vilket i så fall redovisats som särskild post bland anläggningstillgångarna.

Vid omräkning av utländska koncernbolags balansräkningar har omsättningstillgångar, långfristiga fordringar samt skulder omräknats efter vid årsskiftet gällande valutakurser. Övriga poster i balansräkningen har omräknats efter investeringskurs. Resultaträkningarnas poster har omräknats efter årets medelkurser med undantag för avskrivningar, som omräknats till investeringskurs. Negativa differenser har påverkat koncernens resultat, medan positiva differenser redovisats bland skulderna.

Värderingsprinciper för vissa balansposter anges i resp. not nedan.

Not 1. Fakturerad försäljning

I beloppet ingår entreprenadverksamheten med under året resultatavräknade projekt. Pågående arbeten resultatavräknas enligt de skattemässiga bestämmelserna, vilka innebär att resultatavräkning normalt skall ske vid tidpunkten för den slutliga ekonomiska uppgörelsen.

Not 2. Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar på maskiners och inventariers anskaffningsvärden har gjorts enligt plan. Avskrivningssatserna har baserats på beräknade ekonomiska livslängder. Fastigheter har avskrivits med skattemässigt högsta tillåtna belopp.

Avskrivningssatser och avskrivningsbelopp för olika tillgångsposter utgör:

	Belopp mkr		
	Avskrivningssatser	Fastighetsförvaltning	Rörelsen i övrigt
Omsättningsfastigheter	2—4%	5,0	
Maskiner och inventarier	10—20%		21,7
Kontorsbyggnader för uthyrning	2%	2,0	
Övriga byggnader	1,5—4%		4,9
		7,0	26,6

Not 3. Räntor

I beloppen ingår ej vissa ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till OR-koncernens byggnadslånerörelse. Dessa ingår i industri-, handels- och byggnadsrörelsens intäkter och kostnader.

Not 4. Minoritetsintressen

Minoritetsaktieägarnas andel (= 45,3%) i Gullfiberkoncernens nettoresultat och beskattade egna kapital redovisas i särskilda poster i resultat- resp. balansräkning.

Fördelningen mellan minoritetsaktieägarna och koncernen av resultat och kapital kan beläggas enligt följande:

Mkr	Minoritetsandel	Koncernens andel	Totalt
Fakturerad försäljning	250,8	1.692,8	1.943,6
Rörelseresultat efter avskrivningar	14,4	122,2	136,6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	12,9	72,7	85,6
Årets vinst	4,4	51,5	55,9
Obeskattade reserver	38,1	80,2	118,3
Beskattat kapital	32,4	384,1	416,5

Not 5. Kundfordringar

Avsättning för förlustrisker har i likhet med föregående år skett efter individuell prövning.

Not 6. Lån och ansvarsförbindelser avseende bolaget närstående personer

I övriga fordringar ingår följande lån för vilka uppgiftsskyldighet föreligger:

Dotterbolagen

AB Hindus: Lån till styrelseledamot i moderbolaget		455 tkr
AB Flottbron:		
Lån till verkställande direktören i bolaget	9	
Lån till styrelseledamot i AB Industrivärden	54	
Lån till styrelseledamot i koncernbolag	29	
Lån till styrelseledamot i koncernbolag	12	104 tkr
Gullfiber AB: Lån till VD i dotterbolag och styrelseledamot i moderbolaget		5 tkr

Samtliga lån är lämnade före ikraftträdandet av den bestämmelse som inskränker rätten till långivning o.d. till bolag närstående personer. Gullfiber AB har med länsstyrelsens medgivande ingått borgen för en styrelseledamot och en styrelsesuppleant på tillhoppa 19 tkr.

Not 7. Varulager

Varulagret har i likhet med föregående år värderats enligt följande med tillämpning av "först in—först ut"—principen.

Råvaror och köpta hel- och halvfabrikat har värderats till det lägsta av anskaffnings- och återanskaffningskostnaden.

Tillverkade hel- och halvfabrikat har värderats till varornas tillverkningskostnader inklusive skälig andel av indirekta kostnader.

Erforderligt avdrag har gjorts för inkurans.

Varornas värde överstiger ej försäljningsvärdet minskat med beräknade försäljningskostnader.

Not 8. Pågående arbeten

I nedlagda kostnader för pågående entreprenadarbeten ingår till respektive objekt direkt hänförliga kostnader. Kostnader för administration ingår ej. Nedskrivning har gjorts för beräknade förluster. I faktureringssumman ingår förskott.

Not 9. Omsättningsfastigheter

	Bokfört värde	
	1977	1976
Förvaltningsfastigheter	469,0	473,5
Förvaltningsfastigheter under uppförande	43,3	87,8
Tomtmark och exploateringsfastigheter	119,5	104,8
	631,8	666,1

Värderingsprinciperna är desamma som föregående år. Fastigheter uppförda i egen regi har upptagits till produktionskostnader, innefattande såväl direkta kostnader som skälig andel av indirekta kostnader.

Fastigheter som tillförts koncernen genom företagsförvärv har upptagits till koncernens anskaffningskostnad.

Förvaltningsfastigheterna avskrivs årligen med skattemässigt högsta tillåtna belopp. Bokfört värde överstiger ej verkligt värde.

Tomt- och exploateringsfastigheter är bokförda till sina anskaffningskostnader. Bokfört nettovärde överstiger ej verkligt värde. Årets räntekostnader för lån i dessa fastigheter har i sin helhet belastat resultatet.

Not 10. Affärsvärde

Posten utgör skillnaden mellan anskaffningsvärde och förvärvat eget kapital i två av Gullfiber AB:s dotterbolag. Avskrivning har skett med ca 30%.

Not 11. Maskiner och inventarier

Mkr	1977	1976
Anskaffningsvärde	241,4	215,3
Akkumulerade avskrivningar	159,6	141,7
Bokfört värde	81,8	73,6

Not 12. Byggnader

Mkr	Kontorsbyggnader för uthyrning		Övriga byggnader	
	1977	1976	1977	1976
Anskaffningsvärde	98,6	77,3	166,0	152,3
Ack. av- och nedskrivningar	12,8	10,3	67,0	59,0
	85,8	67,0	99,9	93,3
Oavskrivet belopp av uppskrivn.	—	—	5,9	6,1
Bokfört värde	85,8	67,0	104,9	99,4
Taxeringsvärde	77,0	77,0	204,9	204,0

I taxeringsvärdena ingår vissa maskiner och inventarier.

Not 13. Mark och övrig fast egendom

Mkr	Jordbruks- och skogsfastigheter		Mark, markanl., grusfyndigheter	
	1977	1976	1977	1976
Anskaffningsvärde	2,5	2,5	31,5	30,5
Ack. av- och nedskrivningar	2,0	1,9	3,5	3,1
Oavskrivet belopp av uppskrivn.	0,5	0,6	28,0	27,4
Bokfört värde	0,5	0,5	2,9	2,9
Taxeringsvärde	1,0	1,1	30,9	30,3
	6,7	6,7	39,4	39,0

Not 14. Övriga kortfristiga skulder

Häri ingår garantiavsättningar motsvarande beräknade garantikostnader för resultatavräknade projekt, för vilka garantitiden ej utgått.

Not 15. Konverteringslån

Lånet löper med 8% årlig ränta från den 31 mars 1977. Rätt att påkalla konvertering till aktier inträder den 12 juni 1978. Konvertering sker till en aktiekurs av 180 kr, dvs ett skuldebrev å nom 180 kr berättigar till en aktie.

Lånet förfaller till betalning den 31 mars 1987. Bolaget har dock rätt att — efter senast fyra månader dessförinnan verkställd uppsägning — den 31 mars under något av åren 1983—86 återbetala hela det återstående kapitalbeloppet.

Not 16. Avsatt till pensioner

Avsatt belopp överensstämmer med den försäkringstekniskt beräknade skulden med undantag för pensionsåtaganden redovisade under ansvarsförbindelser, 0,5 mkr.

Not 17. Latent skattekuld

Skulden motsvarar 50% av den del av dotterbolagsaktiernas anskaffningsvärden som eliminerats mot obeskattade reserver.

Not 18. Förändringar av eget kapital

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1977	1976	1977	1976
Bundet eget kapital				
Enligt balansräkning ultimo 1976 och 1975	220,6	218,4	188,0	188,0
Överfört från fritt eget kap.	0,4	2,2	—	—
Enligt balansräkning ultimo 1977 och 1976	221,0	220,6	188,0	188,0
Fritt eget kapital				
Enligt balansräkning ultimo 1976 och 1975	140,8	127,5	123,1	113,0
Avsatt till bundna fonder	—	0,4—2,2	—	—
Utdelning till Industrivärdens aktieägare	—	28,8—25,7	—	28,8—25,7
Årets resultat	51,5	41,2	36,5	35,8
Enligt balansräkning ultimo 1977 och 1976	163,1	140,8	130,8	123,1

Not 19. Aktiekapital

Aktierna i AB Industrivärden består av A, B och C-aktier enligt följande fördelning:

2.626.685	A-aktier å nom. 50 kr	131,3 mkr
373.315	B-aktier å nom. 50 kr	18,7 mkr
120.000	C-aktier å nom. 50 kr	6,0 mkr
3.120.000		156,0 mkr

Varje A- och B-aktie berättigar till en röst och varje C-aktie till 1/10 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Finansieringsanalys för koncernen

Mkr	1977		1977
Tillförda medel		Använda medel	
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	85,6	Investeringar i mark, byggnader, maskiner och inventarier	114,7
+ Avskrivningar som belastat detta resultat	33,6	Investeringar i aktier och andelar	53,5
+ Nedskrivningar av aktier	27,6	Ökning av långfristiga fordringar m m	11,9
— Realisationsvinster å sålda aktier m m	— 28,5	Summa använda medel	180,1
— Skatter	— 16,4	Förändring av rörelsekapital	30,0
— Insättning på spärkonton för investeringsfonder o.d.	— 2,2	<i>Specifikation av rörelsekapitalförändring</i>	
— Utdelning till aktieägarna	— 28,8	Nettoförändring av pågående arbeten	15,0
— Minoritetens andel av årets vinst	— 4,4	Nettoförändring av omsättningsfastigheter —	15,5 — 0,5
Från årets verksamhet internt tillförda medel	66,5	Ökning av varulager	17,3
Erhållet lokaliseringsbidrag	1,8	Ökning av kortfristiga fordringar	64,0
Försäljning av aktier m m	44,3	Ökning av kortfristiga skulder	— 52,8
Ökning av långfristiga skulder och minoritetsintresse	97,5	Ökning av kassa och bank	2,0 30,5
Summa tillförda medel	210,1	Summa förändring	30,0

Revisionsberättelse

för Aktiebolaget Industrivärden

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1977.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

Moderbolaget

Årsredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1977.

Koncernen

Koncernredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm 1978.04.12

Torsten Lilliestierna

Tore Henckel
Aukt. revisor